

Täysistunto

Keskiviikko 9.12.2020 klo 14.00—15.41

18. Lakialoite laiksi tuloverolain 95 a §:n muuttamisesta

Lakialoite LA 52/2020 vp Kaisa Juuso ps

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 18. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Mennään yleiskeskusteluun. — Lakialoitteen ensimmäinen allekirjoittaja, edustaja Juuso.

Keskustelu

15.32 **Kaisa Juuso ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä lakialoitteessa esitän tuloverolain 95 a §:n muuttamista siten, että yksin asuva verovelvollinen voi saada työasuntovähennyksen myös siinä tapauksessa, että hänellä on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisaalla opiskelupaikan vuoksi. Tavoitteena on yhdenvertaistaa oikeustilaa rinnastamalla opiskelupaikka työpaikkaan työasunnon verovähennysoikeuden osalta.

Työasuntovähennys myönnetään tuloverolain 95 a §:n 1 momentin mukaan verovelvolliselle, joka on varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi vuokrannut käyttöönsä asunnon, ja verovelvollisella on myös toinen asunto, jossa hänen puolisonsa tai alaikäisen lapsensa kanssa asuu. Verovelvollisen tulonhankkimiskuluina vähennetään 450 euroa jokaista sellaista täyttä kalenterikuukautta kohti, jona hänellä on ollut kaksi asuntoa. Vähennyksenä myönnetään kuitenkin enintään verovelvollisen työasunnosta maksamaa vuokraa vastaava määrä. Vähennyksen myöntäminen edellyttää, että vakituinen asunto sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä työasunnosta ja siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu.

Tuloverolain 95 a §:n 2 momentin mukaan verovelvolliselle myönnetään työasuntovähennys myös silloin, kun verovelvollisella on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan sijainnin vuoksi, vaikka verovelvollinen asuisi vakituudessa asunnossaan yksin.

Arvoisa puhemies! Tilastokeskuksen uusimman tilaston mukaan Suomessa yli puolet opiskelijoista käy opintojen ohella töissä joko jatkuvasti tai jaksoittain. Työssäkäynti on yleisintä yliopisto- ja ammattikorkeakouluopintojen yhteydessä. Yliopisto-opiskelijoista on opintojen ohessa työsuhde 56 prosentilla ja ammattikorkeakouluopiskelijoista 58 prosentilla. Ammatillisen koulutuksen opiskelijoista 53 prosenttia käy työssä opintojen ohella.

Työ- ja elinkeinoministeriön laajaan aineistoon perustuvassa kyselytutkimuksessa on selvitetty opiskeluaikaista työssäkäyntiä ja sen vaikutuksia. Tutkimuksen mukaan työnantajan näkökulmasta yliopisto-opiskelijat ovat joustavaa ja haluttua reservityövoimaa. Opiskelija pystyy palaamaan helposti opintojen pariin työllisyystilanteen heikentyessä. Opiske-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 161/2020 vp

lijat tekevät työtä loma-aikana, opintojen loppuvaiheessa, säännöllisesti tai lyhytkestoisesti. Lähes 70 prosenttia vastaajista oli tehnyt töitä, jotka liittyvät heidän opiskelualaansa.

Jos opiskelija käy työssä toisella paikkakunnalla, hänellä on oltava työasunnon lisäksi asunto myös opiskelupaikkakunnalla. Samoin kuin yksinasujalla on tarve palata työasunnoltaan vakituiseen asuntoon hoitamaan toista varsinaista työtään, niin myös opiskelijalla on yhtäläinen tarve palata työasunnoltaan hoitamaan opintojaan.

Opiskelun aikainen työssäkäynti on yleistä ja yhteiskunnallisesti merkittävää ja sillä on mittavat myönteiset yhteiskunnalliset vaikutukset. Tämän vuoksi asia tulee ottaa riittävästi huomioon myös lainsäädännössä. Opiskelujen ohella toisella paikkakunnalla työssä käyvä voidaan hyvin perustein rinnastaa verovelvolliseen, jolla on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan sijainnin vuoksi.

Se muutos, mitä ehdotan tuohon säädöstekstiin — se säädösteksti kuuluisi muutettuna näin: ”95 a § työasuntovähennys. Verovelvolliselle myönnetään 1 momentissa säädetyn edellytyksin työasuntovähennys myös silloin, kun verovelvollisella on työasunnon lisäksi vakituinen asunto toisen varsinaisen työpaikan tai opiskelupaikan sijainnin vuoksi, vaikka verovelvollinen asuisi vakituudessa asunnossaan yksin.” — Kiitos.

15.37 Vilhelm Junnila ps: Kunnioitettu puhemies! Pysin seuraamaan näitä ehdotettuja muutoksia verolakeihin, ja ehkä siksikin olen verojaostossa, ja tähän tulee sitten vielä valtiovarainvaliokunnalle. Se oli yksi syy, miksi halusin tulla seuraamaan tätä edustaja Juuson esittelyä. Toinen syy on se, että edustaja Juuso on hyvin perehtynyt tähän asiaan, ja hänen perustelunsa ovat sikäli hyviä, että suosittelen kaikkia niihin tutustumaan.

Tämä työasuntovähennyshän otettiin käyttöön alkaen jo vuonna 2008, ja sen tarkoitus oli tukea työvoiman liikkuvuutta ja helpottaa työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista. Tämä on hyvin kannatettava esitys, ja hyviä perusteluja juuri äsken kuultiinkin. Tietenkin asiahan on niin, että Suomi on pitkien etäisyyksien maa — kuten edustaja Juusokin tietää —, jossa varsinkin korkeakoulut ja erityisalojen opistot sijaitsevat vain muutamilla paikkakunnilla, joihin etäisyydet ovat monella hyvinkin pitkiä.

Täällä on paljon puhuttu Suomen koulutuksen parantamisesta, mutta tästä näkökulmasta tilanne voi olla myös sellainen, että opiskelijalla on asunto kotipaikkakunnallaan ja hän saa opiskelupaikan toisesta kaupungista, suuremmasta kaupungista, kaukana omalta kotipaikkakunnaltaan. Nykytilanteessa opiskelija siis joutuu joko maksamaan täyden summan kahdesta asunnosta tai muuttamaan pysyvästi opiskelupaikkakunnalle tai jopa olemaan vastaanottamatta opiskelupaikkaa. Kuitenkin tarkoituksena varmasti olisi pitää koko maa asuttuna, ja tämä verovähennyskelpoisuus opiskelijalle olisi hyvä kädenojennus monelle muuttotappiolliselle kunnalle ja muulle harvaan asutulle seudulle, jotka jo muutenkin ovat vaikeuksissa pitää nuorta koulutettua väestöä omassa kunnassaan.

On totta, että verotuksen pitäminen yksinkertaisena on tavoiteltavaa ja uudet verotuet ovat tätä periaatetta vastaan. Fakta kuitenkin on, että tämä työasuntovähennys on jo kirjattu lakiin, tämä on ollut käytössä 12 vuotta ja tämä edustaja Juuson lakialoite vain tekisi tästä yhdenvertaisempaa vakityöntekijöiden ja opiskelijoiden ohella työskentelevien välillä. Tilannehan on myös siinä mielessä hankala, että tämä ei koske yleisesti kaikkia opiskelijoita, joten suora julkinen tuki olisi paljon haasteellisempi vaihtoehto.

Tämä ehdotus olisi varmasti hyväksi myönteiselle työllisyys- ja talouskehitykselle, jota kriisiajan jälkeen tullaan kipeästi tarvitsemaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 161/2020 vp

15.40 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Todellakin edustaja Juuso on huomannut selkeän korjaustarpeen opiskelun ohessa työtä tekevien hyväksi. Ja pitää todellakin ehdottomasti tukea tällaista toimintaa, koska heillä on iso merkitys yhteiskunnallisesti, ja tällainen innostaa joka tapauksessa opiskelemaan, kun ei joudu niin tiukoille. On pakko kiittää todellakin edustaja Juusoa täsmällisestä ja tarkkaavaisesta huomiosta ja kyseisen lakialoitteen eteenpäin viemisestä. — Kiitoksia.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.